

BILTEN 2

DECEMBAR 2023

#UKLJUČISE

U ovom broju:

- **Da vrtići dišu**
- **Studija Hansgrohe**
- **Kako do čistijeg grejanja?**
- **Valjevski odžračar Srećko**
- **Inicijativa Energetske politike Grada Valjeva**

U celom svetu dolazi do izbacivanja uglja i drugih fosilnih goriva iz procesa proizvodnje i potrošnje. A to dovodi do velikih potresa u čitavim industrijskim granama, pa sve do pojedinačnog potrošača.

Ljudi, bilo da su radnici, bilo da su potrošači, moraju biti spremni i imati opcije i alternative kada fosilna goriva budu izbačena sa tržišta.

Državna i lokalna samouprava moraju imati strategiju, plan i pružiti podršku svima koje će ova promena pogoditi.

Međutim, vrlo malo se na tome radi. Ljudi uopšte nisu obavešteni. Zato je najbitnije da se svi mi **uključimo!**

Akcije i aktivnosti u biltenu pred vama su, većinom, deo projekta #uključise, koji za cilj ima da javnost bude informisana, ali i uključena u odlučivanje i sastavljanje planova i strategija, jer će celo društvo biti pogođeno.

Uspela građanska inicijativa, besplatni priključci na Toplanu

5.12.2023.

Grad Valjevo je uvažio građansku inicijativu za omogućavanje besplatnih priključaka na toplovod koju je udruženje Lokalni odgovor pokrenulo početkom godine. Odbornici Skupštine u Valjevu su početkom decembra usvojili izmenu Odluke o metodologiji za utvrđivanje troškova priključka grejnih instalacija objekta tarifnog kupca toplotne energije na sistem daljinskog grejanja. Nakon konsultacija sa stanarima stambenih zgrada, upravicima stambenih zajednica, nezavisnim stručnjacima i predstavnicima preduzeća Toplana, aktivisti udruženja Lokalnog odgovora su predlog za omogućavanje besplatnog priključenja na daljinski sistem grejanja izneli u novembru tokom javne rasprave o Nacrtu Odluke o budžetu Grada Valjeva za 2024. Po odluci valjevske Skupštine, građani se mogu besplatno priključivati na Toplanu tokom perioda dve godine, počev od 1. decembra 2023.

<https://lokalniodgovor.rs/besplatni-prikljucci-na-toplanu-za-gradjane-valjeva-uspesna-gradjanska-inicijativa/>

7.11.2023.

Građanska radionica o budžetu

Veći lokalni budžet za zaštitu životne sredine, konačno usvajanje kompetentnog Plana kvaliteta vazduha, besplatni priključci na sistem daljinskog grejanja i veća pristupačnost za osobe sa invaliditetom u Gradskoj upravi, javnim ustanovama i preduzećima – konkretni su predlozi sa građanske radionice o budžetu.

<https://lokalniodgovor.rs/nas-novac-za-cist-vazduh-2/>

26.04.2023.

Plan kvaliteta vazduha po meri građana

Suspendovane čestice prašine prodiru u krvotok i šire se po celom telu. Nađene su u posteljici kod trudnica, u fetusima, mozgu, štitnoj žlezdi, bubrezima, jajnicima, nema gde ih nema i svuda izazivaju oštećenja. Po rezultatima istraživanja Svetske zdravstvene organizacije objavljenim 2015. Valjevo je i tada bio vodeći grad po vazduhu opasnom po život, a smrtnost uzrokovana zagađenjem vazduha iznosila je 18,18 odsto, danas ide i do 25 odsto – rekla je dr Vesna Krstevski na tribini "Kako do plana kvaliteta vazduha po meri građana" koja je održana u holu Centra za kulturu u Valjevu.

<https://lokalniodgovor.rs/nadlezni-su-odgovorni-ali-je-moc-ipak-u-rukama-gradjana/>

Suspendovane čestice prašine prodiru u krvotok i šire se po celom telu. Nađene su u posteljici kod trudnica, u fetusima, mozgu, štitnoj žlezdi, bubrezima, jajnicima, nema gde ih nema i svuda izazivaju oštećenja. Po rezultatima istraživanja Svetske zdravstvene organizacije objavljenim 2015. Valjevo je i tada bio vodeći grad po vazduhu opasnom po život, a smrtnost uzrokovana zagađenjem vazduha iznosila je 18,18 odsto, danas ide i do 25 odsto – rekla je dr Vesna Krstevski na tribini "Kako do plana kvaliteta vazduha po meri građana" koja je održana u holu Centra za kulturu u Valjevu.

17.08.2023.

Da vrtiči dišu

U petak 18. avgusta smo kratko predstavili javnosti našu ideju i započeli akciju skupljanja sredstava za nabavku prečišćivača za valjevska obdaništa! Nadamo se da će naše sugrađanke i sugrađani prepoznati važnost ove akcije, te da će posebno istaknuti privrednici grada Valjeva poželeti da daju svoj doprinos njenom uspehu.

DONIRAJ I ODAHNI!
Nabavka prečišćivača vazduha za valjevska obdaništa

lokalniodgovor@gmail.com
www.lokalniodgovor.rs

lokalniodgovor
lokalniodgovor

<https://lokalniodgovor.rs/da-vrtici-disu/>

30.06.2023.

Javna prezentacija studija Hansgrohe

Nisu Nemci u Divcima, jer su stigli u Popučke. Išli smo da pitamo Ministarstvo zaštite životne sredine šta su garancije i mere da fabrika slavina Hansgrohe neće zagađivati naš vazduh, našu vodu i našu zemlju.

Očekujemo nemački kvalitet i poslovnost, ali i zaštitu životne sredine i vladavinu prava koja je primerena Evropi.

15.03.2023.

Kako do čistijeg grejanja?

Zbog zagađenog vazduha Valjevo trpi neprihvatljive ljudske, socijalne i ekonomske gubitke, a iako se građani Valjeva samoinicijativno organizuju kako bi poboljšali kvalitet života i uštedeli energiju – bez kolektivne pomoći društva ne može se unaprediti energetska efikasnost i obezbediti čistije grejanje. Ovo su glavni zaključci održanog razgovora stanara i upravnika stambenih zajednica.

<https://lokalniodgovor.rs/kako-do-cistijeg-grejanja/>

civilno društvo za energetska tranziciju

Kako ćemo se grejati sledeće godine? Koliko će to da košta? Hoćemo li imati dovoljno struje?

Tatjana Petković, aktivistkinja

#UKLJUČISE

civilno društvo za energetska tranziciju

Ovog proleća se selimo iz Valjeva zbog zagađenog vazduha.

Slavica i Vladimir Pantić iz Valjeva

#UKLJUČISE

civilno društvo za energetska tranziciju

Svi ti veliki planovi i strategije se, na kraju, uvek lome preko leđa građana. Neka tako ne bude i sa integrisanim nacionalnim energetskim i klimatskim planom (INEKP)

Đorđe Petković, aktivista

#UKLJUČISE

28.03.2023.

Razgovor o energetskej sadašnjosti i budućnosti Valjeva

„Energetska politika grada Valjeva je okvirni strateški dokument koji treba da ponudi granice u kojima se kreće razvoj lokalne energetike, što se najviše odnosi na energetske efikasnost i obnovljive izvore energije, a povezano je sa smanjenjem zagađenja vazduha i očuvanjem životne sredine“, rekao je konsultant Slobodan Jerotić na prezentaciji dokumenta „Energetska politika grada Valjeva“.

<https://lokalniodgovor.rs/razgovor-o-energetskoj-sadasnjosti-i-buducnosti-valjeva/>

03.07.2023.

Kako postati prozjumer?

Na skupu koji je organizovao Lokalni odgovor iz Valjeva sa ciljem informisanja sugrađana o svim aspektima proizvodnje električne energije preko solarnih panela, Vladan Ščekić, iz Centra za unapređenje životne sredine, je konstatovao da će cena struje nastaviti da raste, tako da će isplativost solarnih elektrana biti ubrzana.

<https://lokalniodgovor.rs/proizvodnja-solarne-energije-nije-nedostizna/>

25.04.2023.

Radni doručak sa novinarima

Stalo nam je da čujemo šta kaže novinarska struka. Kako da se ljudi u Valjevu pokrenu i da vazduh bude čist? Čašica razgovora uvek podstakne dobre ideje. Radni doručak sa poslenicima valjevskih medija.

10.04.2023.

Inicijativa Energetske politike Grada Valjeva

Predložili smo da Grad Valjevo donese odluku o pristupanju izradi i usvajanju dokumenta javne politike „Energetska politika grada Valjeva“, odnosno da na participativan način energetske politiku integriše u Plan razvoja do 2033. godine.

Ciljevi lokalne energetske politike mogu biti:

- Efikasna potrošnja energije i goriva
- Upotreba obnovljivih izvora energije
- Podrška lokalnom ekonomskom razvoju
- Zaštita životne sredine smanjenjem emisije štetnih gasova
- Povećanje kvaliteta života građana Valjeva i smanjenje izloženosti stanovništva zagađenju životne sredine
- Primena održivih tehnologija u tehničkom, finansijskom i ekološkom smislu;
- Sigurnost u snabdevanju gorivima i energijom

10.04.2023.

Zakon i transparentnost iznad svega

Povodom obaveštenja o obustavljanju postupka prijave za sufinansiranje mera energetske sanacije kuća koje je juče objavljeno na zvaničnoj prezentaciji Grada Valjeva, udruženje Lokalni odgovor poziva gradonačelnika Lazara Gojkovića i članove Gradskog veća da osiguraju zakonito postupanje lokalne samouprave te da omoguće svim građanima Valjeva koji su zainteresovani da učestvuju u ovom programu.

civilno društvo za energetske tranziciju

Zagađenje vazduha nam skraćuje život, uništava zdravlje, decu, pravi od nas invalide.

Dr Vesna Krstevski, specijalista patologije iz Valjeva

LOKALNI ODGOVOR
#UKLJUČISE

civilno društvo za energetske tranziciju

Površinske vode Valjeva su veoma oskudne i lošeg kvaliteta. Mi sada živimo klimatske promene.

Slavica Pantić, neformalna grupa Vodene inspektorke Valjeva (VIVA)

LOKALNI ODGOVOR
#UKLJUČISE

civilno društvo za energetske tranziciju

Gasifikacijom "Krušika" bi se deset puta smanjilo zagađenje vazduha koje dolazi iz ove fabrike.

Milovan Drajić, mašinski inženjer iz Valjeva

LOKALNI ODGOVOR
#UKLJUČISE

24.10.2023.

Prezentacija Energetskih zadruga

„Energetske zadruge su organizovane kao i druge zadruge, samo što smo se okupili sa idejom da svaki građanin ima pravo i mogućnost da proizvodi električnu energiju. Pojedinci nemaju sredstava da sagrade celo polje sa panelima ili solarnu elektranu, ali ako se ujedinićmo možemo nešto da napravimo.“-rekla je Jelena Nikolić iz prve srpske energetske zadruge „Elektropionir“.

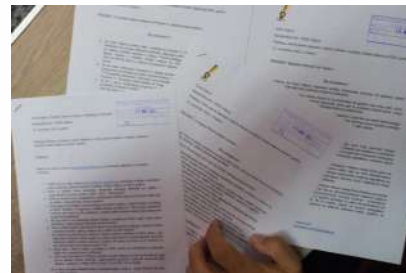
<https://lokalni odgovor.rs/energetske-zadruge/>

15.11.2023.

Predlozi za čist vazduh

Omogućiti besplatno priključenje građanima na Toplanu, usvojiti i primeniti Plan kvaliteta vazduha i izdvojiti više novca za zaštitu životne sredine – inicijative su čije bi finansiranje iz javnog budžeta, po viđenju Lokalnog odgovora, trebalo da doprinesu smanjenju zagađenja vazduha, zaštiti životne sredine i zdravlja ljudi. To smo predložili na javnoj raspravi o budžetu za 2024. koja je održana u novembru.

<https://lokalni odgovor.rs/predlozi-za-cist-vazduh/>

Илустрације: Д. Арсенић Сценарио: Бођа & Плихон **LOKALNI ODGOVOR**

civilno društvo za energetska tranziciju

Račun za struju u januaru je bio niži za 20% u odnosu na prošlu godinu, otkako smo uz pomoć opštine i USAID uradili izolaciju.

Slobodan Gligorić, stanar stambene zgrade iz ulice V. Danilovića u Valjevu

LOKALNI ODGOVOR #UKLJUČISE

civilno društvo za energetska tranziciju

Stanari zgrade u Vlade Danilovića planiraju da na krovu postavе solarne panele.

Milan Milišavljević, profesionalni upravnik stambenih jedinica u Valjevu

LOKALNI ODGOVOR #UKLJUČISE

Srećni novogodišnji i božićni praznici

LOKALNI ODGOVOR Valjevo

